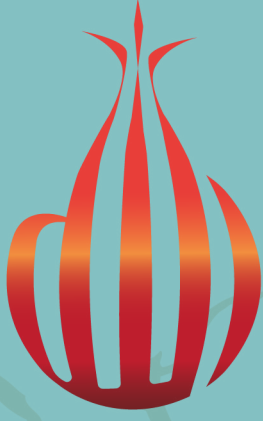


ANADOLU İMAM HATİP LİSELERİ



HİKMET
PROJESİ

HAYAT
İLİM
KÜLTÜR
MEDENİYET
EĞİTİM
TEKNOLOJİ

UYGULAMA KILAVUZU

2025-2026 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI



DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ



İçindekiler

Giriş	3
Gerekçe ve Dayanak.....	3
Projenin Amacı.....	3
Projenin Hedefleri	3
Hedef Kitle.....	4
Hikmet Projesi ve 21. Yüzyıl Becerileri.....	4
Proje Uygulaması İle İlgili Açıklamalar	5
9. Sınıf Eylem Planı Alanları.....	6
10. Sınıf Eylem Planı Alanları	7
11. Sınıf Eylem Planı Alanları	8
Bütün Sınıf Düzeyleri İçin Seçilebilecek Eylem Türleri.....	10
Eylem Planı Hazırlama Kuralları	11
İşbirliği Yapılabilecek Kurum ve Kuruluşlar.....	11
Ek-1 Eylem Türlerine Örnekler.....	12
Ek-2 Eylem Planı Formu.....	15



Giriş

İmam Hatip Okullarında 2016 yılından itibaren öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerini edinmelerine yönelik “Program Çeşitliliği” uygulanmaya başlanmıştır. Bu kapsamda öğrenciler temel İslam bilimleri ile birlikte, fen ve sosyal bilimler, uluslararası imam hatip, yabancı dil, müzik, spor, geleneksel ve çağdaş görsel (güzel) sanatlar, hafızlık, çocuk gelişimi, teknoloji proje ve programlarından yararlanmaktadır. Bu programları destekleyecek mahiyette, Anadolu İmam Hatip Liselerinde öğrencilerimizin Türkiye Yüzyılı vizyonu perspektifinde yetişmelerini, gelişmelerini ve kariyer planlamalarını sağlamak amacıyla Hikmet (Hayat-İlim-Kültür-Medeniyet-Eğitim-Teknoloji) projesi geliştirilmiştir.

Proje 27.10.2023 tarih ve E-28978605-20-88309782 sayılı Makam Onayı ile uygun görülmüş ve ülkemizin farklı coğrafi bölgelerinden seçilen 24 okulda pilot olarak uygulanmıştır. 2023-2024 eğitim öğretim yılında yalnızca 9. sınıflarda uygulanmış olan projenin sonuçları değerlendirilerek 2024-2025 eğitim öğretim yılı uygulama kılavuzu geliştirilmiştir. Hazırlanan uygulama kılavuzu 2025-2026 öğretim yılında AİHL proje okullarında 9., 10. ve 11.sınıflarda uygulanmak üzere güncellenmiştir.

Gerekçe ve Dayanak

- Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği
Öğrenciler okulların özelliklerine göre sınavların dışında proje ve performans çalışması, sosyal sorumluluk programı ile diğer çalışmalarını yapar; seminer, konferans ve benzeri çalışmalara katılır.
- Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği
Eğitim kurumlarında öğrencilerde özgüven ve sorumluluk duygusu geliştirmek, öğrencilere yeni ilgi alanları ve beceriler kazandırmak, öğrencilerin yeteneklerini sergilemesine imkân vermek, millî, manevi ve kültürel değerleri yaşatmak, yaygınlaştırmak ve bu değerlerin yeni nesillere aktarımını sağlamak, öğrencilerde gönüllülük bilincini özendirmek amacıyla bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda sosyal etkinlik çalışmaları yapılır.
- Anadolu İmam Hatip Liseleri ve İmam Hatip Ortaokulları Vizyon Belgesi
Yükseköğretim kurumlarıyla yapılacak iş birlikleriyle öğrencilerin bilimsel ve entelektüel gelişimleri, hazır bulunuşlukları desteklenir. Bu kapsamda bilim, kültür ve sanat alanlarındaki akademisyenler tarafından farkındalık ve vizyon projeleriyle/programlarıyla birlikte İlahiyat Fakülteleriyle iş birlikleri güçlendirilerek mesleki gelişimlerine yönelik çalışmalar yapılır.

Projenin Amacı

Bu proje ile Anadolu İmam Hatip Liselerinin yükseköğretim kurumları ile iş birliği içerisinde olması, üniversite bölümlerine yönelik öğrencilerin farkındalıklarının artırılması, akademisyenler ile sistemli ve planlı çalışmalar yürütülmesi ve ortak projelerin geliştirilmesi, bilim ve medeniyet tarihinde yer alan bilim insanlarının fikir ve eserlerinin tahlil edilmesi ve böylelikle 21. yüzyıl becerileri kazanmış bireyler olarak üniversiteye hazır hale gelmeleri amaçlanmaktadır.

Projenin Hedefleri

- Etkin bir şekilde öğrencilerin yükseköğretime hazırlanmasına katkı sunmak
- Öğrencilerin üniversite bölümleri ile ilgili farkındalıklarını arttırmak
- Öğrencilerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda gelişimlerine katkı sunmak



- Öğrencilerin kariyer planlamalarına üniversiteler aracılığıyla rehberlik etmek
- Öğrencilerin kişisel gelişimlerine çok yönlü katkı sunmak
- Üniversite iş birliği ile öğrencilerin tercih edecekleri bölümlere yönelik hazır bulunuşluklarını arttırmak
- Öğrencilerin analitik düşünme becerilerini geliştirmek
- Öğrencilere lise öğrenimleri boyunca bir amaca yönelik düzenlenen faaliyetlere katılma alışkanlığı edindirmek
- Öğrencilerin bilim ve medeniyet tarihimizde yer alan bilim insanlarının hayatları, eserleri ve etkileri ile ilgili bilgi edinmelerini sağlamak
- Tarihi ve kültürel miras farkındalığı kazandırarak kültür ve medeniyet değerleri bilinci geliştirmek
- Bilim disiplinlerindeki “hikmet” ile öğrencilerin hayatı anlamlandırmasına destek olmak
- Okulların üniversitelerle iş birliği kurma kapasitelerini arttırmak

Hedef Kitle

Hedef kitle, Türkiye genelindeki tüm proje Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencileridir.

Hikmet Projesi ve 21. Yüzyıl Becerileri

HİKMET PROJESİ VE 21. YÜZYIL BECERİLERİ

HAYAT

- Kendi kendini yönetme
- Esneklik ve uyum sağlama
- sosyal-duygusal beceriler (empati, dayanışma)

İLİM

- Eleştirel düşünme
- Araştırma yapma, bilgi okuryazarlığı
- Bilimsel merak ve sorgulama

KÜLTÜR

- Kültürlerarası iletişim
- Medya okuryazarlığı, estetik duyarlılık

MEDENİYET

- Etik ve değerler farkındalığı
- Toplumsal sorumluluk ve gönüllülük
- Liderlik ve inisiyatif alma

EĞİTİM

- Sürekli öğrenme
- İşbirliği (takım çalışması)
- İletişim becerileri

TEKNOLOJİ

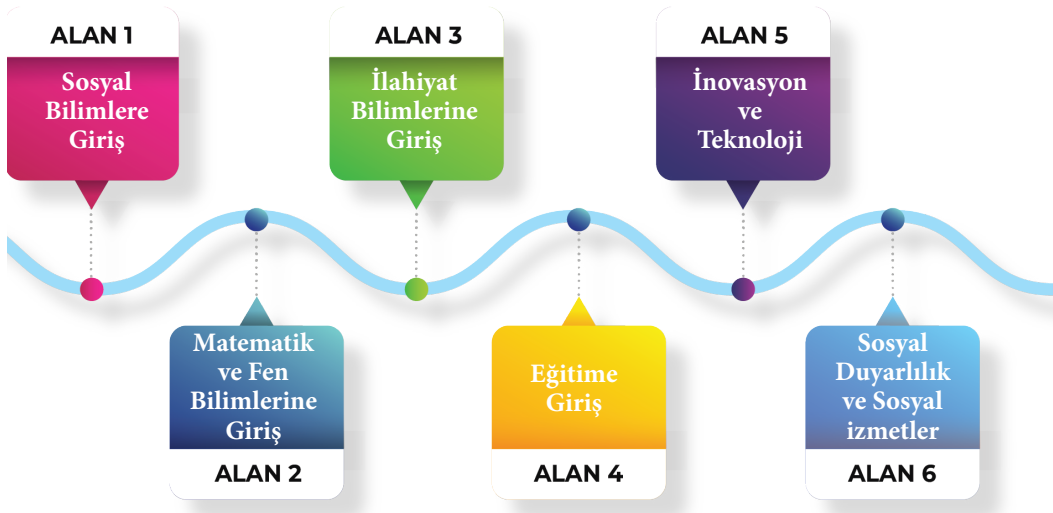
- Dijital okuryazarlık
- Bilgiye erişim ve yönetim
- Yenilikçilik ve girişimcilik



Proje Uygulaması İle İlgili Açıklamalar

- Okullarda HİKMET projesini koordine etmek üzere okul müdürünün ya da müdür yardımcısının başkanlığında en az üç (3) kişilik HİKMET Yürütme Komisyonu oluşturulur. Komisyonunda üniversiteden akademisyenler de yer alabilir. Komisyon kendi içinden bir koordinatör öğretmen belirler.
- Koordinatör öğretmenin isim ve iletişim bilgileri 31 Ekim 2025 tarihine kadar argeveprojeler@gmail.com adresine gönderilir.
- Komisyon, okul eylemlerinin belirlenmesi ve yürütülmesi için paydaşlarla iş birliği yapar. Okul bu proje için üniversiteler ile protokol imzalayabilir.
- Okullarda çalışmalar için Hikmet Atölyesi oluşturulabilir ya da fen ve sosyal bilimler zümre odası tahsis edilir.
- 2025-2026 eğitim öğretim yılında tüm proje AİHL okullarında yürütülecektir.
- Komisyon proje kapsamında üniversite ile iş birliği içerisinde okul eylem planını hazırlar. Okul eylem planı 9. sınıflarda kasım, aralık, ocak ile mart, nisan, mayıs aylarını içerecek şekilde altı aylık; 10 ve 11. sınıflarda aralık, ocak ile mart, nisan, mayıs aylarını içerecek şekilde 5 aylık olarak planlanır
- Eylem planı; “Alanlar” esas alınarak yapılır.
- Eylem planları <http://kitap.eba.gov.tr/teknobasvuru/teknno.php> adresinden sisteme yüklenir.
- Eylem planı faaliyetleri ekte sunulan örneklerden yararlanarak hazırlanabileceği gibi okul ihtiyaç ve imkânları doğrultusunda oluşturulur.
- Eylem planları oluşturulurken tüm alanlardan faaliyet yapılacaktır. Her ay için bir alandan bir eylem hazırlanır.
- Eylem planları Genel Müdürlüğe sunulur ve onay sonrası faaliyetler gerçekleştirilir.
- Eylem planı faaliyetleri yürütülürken görünürlük çalışmaları yapılabilir.
- Okullar haziran ayında projeye yönelik sonuç raporunu hazırlar. Raporda komisyonun kimlerden oluştuğu, proje kapsamında iş birliği yapılan kurum, eylem planları, öğrenciye yönelik sayısal veriler (sınıf düzeyinde öğrenci mevcudu, projeye katılan öğrenci sayısı, eylem planı faaliyetlerine katılan öğrenci sayısı vb.), proje ile ilgili öğrenci ve öğretmen görüşleri, görünürlük çalışmaları, projenin iyileştirilmesine yönelik öneriler yer alır.
- Proje sonuç raporları üzerinden Genel Müdürlük sonuç raporu hazırlanır. Genel müdürlük tarafından projenin izleme çalışması kurum takip sistemi(KTS)aracılığıyla yapılır.Projeye katılan öğrenci ve öğretmen/yöneticilere yönelik anket/görüşme çalışması izleme ve değerlendirmenin bir parçası olarak gerçekleştirilir. Genel Müdürlük projeleri yerinde inceleme suretiyle de izleme ve değerlendirme yapabilir.
- Eylem planı hazırlama aşamasındaki tüm soru işaretleriniz için Fatma ŞAHİN 0312 413 35 04 numaralı telefonu arayabilir yada argeveprojeler@gmail.com adresine mail gönderebilirsiniz.

9. Sınıf Eylem Planı Alanları



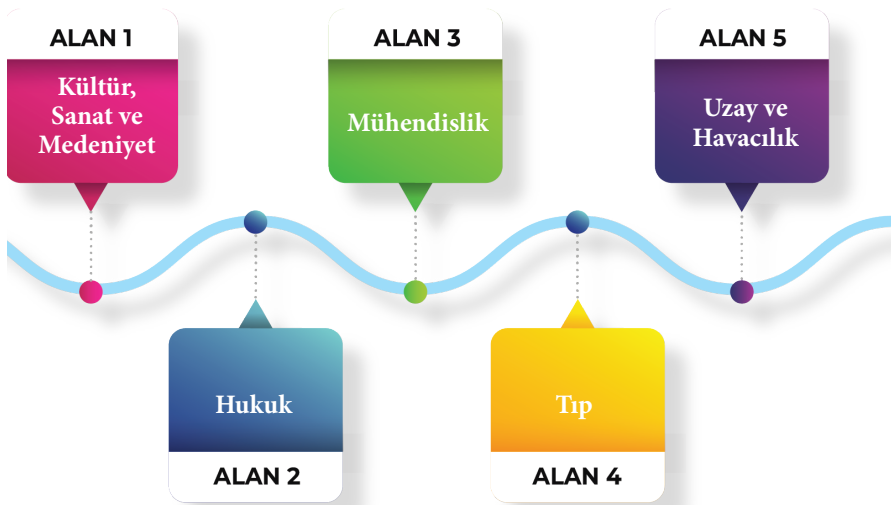
- 1. Sosyal Bilimlere Giriş (Dil ve Edebiyat, Tarih, Coğrafya, Psikoloji, Sosyoloji, Felsefe, Mantık):** Bu alanda öğrencilerin sosyal bilimleri kapsam ve içerik açısından tanıması amaçlanmaktadır. Yapılan eylemler ile sosyal bilimler alanında yer alan ilim dalları ayrıntıya girilmeden öğrenciye tanıtılır. Planlanan faaliyetler aracılığıyla genel olarak sosyal bilimler alanının da yer alan ilimlerin günlük hayatla ilişkilendirilmesi sağlanır. Bu alanda yapılan çalışmaların toplumsal olayları, ekonomik sistemleri, politik yapıları, psikolojik süreçleri ve kültürel dinamikleri etkilediği sağlanır.
- 2. Matematik ve Fen Bilimlerine Giriş (Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji):** Bu alanda öğrencilerin matematik ve fen bilimleri kapsam ve içerik açısından tanıması amaçlanmaktadır. Yapılan eylemler ile bu alanda yer alan ilim dalları ayrıntıya girilmeden öğrenciye tanıtılır. Planlanan faaliyetler aracılığıyla genel olarak bu alanda yer alan ilimlerin günlük hayatla ilişkilendirilmesi sağlanır. Bu alanda yapılan çalışmaların insanı, doğayı, evreni ve bilimsel süreçleri anlamak için nasıl kullanılabileceği öğretilir.
- 3. İlahiyat Bilimlerine Giriş (Hadis, Fıkıh, Tefsir, Dinler Tarihi, Akaid, Hitabet ve Mesleki Uygulama, Kelam, Siyer):** Bu alanda öğrencilerin ilahiyat bilimleri kapsam ve içerik açısından tanıması amaçlanmaktadır. Yapılan eylemler ile bu alanda yer alan ilim dalları ayrıntıya girilmeden öğrenciye tanıtılır. Planlanan faaliyetler aracılığıyla genel olarak bu alanda yer alan ilimlerin günlük hayatla ilişkilendirilmesi sağlanır. Bu alanda yapılan çalışmalar ile dini inanç ve pratiklerin anlaşılmasını, dinlerin birey ve toplum üzerindeki etkilerini keşfetmeleri sağlanır.
- 4. Eğitime Giriş:** Eğitimle ilgili temel kavramların, yöntemlerin ve ilkelerin tanıtılması amaçlanmaktadır. Öğrencilerin eğitim bilimleri, eğitim sistemleri, öğretim yöntemleri, eğitimde kullanılan stratejiler ve eğitim felsefelerini anlamalarına yardımcı olacak etkinlikler planlanır. Özellikle öğretmenlik ve eğitim bilimleri alanında kariyer yapmak isteyenler için bir temel oluşturulması amaçlanmaktadır.
- 5. İnovasyon ve Teknoloji:** Öğrencilerin inovasyon ve teknoloji alanını tanıması amaçlanmaktadır. Var olan sorunu daha iyi bir şekilde çözme, bir hizmeti daha verimli hale getirme ya da tamamen yeni bir çözüm sunma olarak bilinen inovasyonun hangi alanlarda ve nasıl yapıldığı ile ilgili öğrencilerde farkındalık geliştirilir. Bilimsel bilginin araçlar, makineler, sistemler ve yöntem geliştirilmesi için kullanılması ile oluşan tek-



nolojinin insan yaşamını büyük ölçüde nasıl değiştirdiği üzerinde durulur. Bilimsel ve toplumsal ilerleme konusunda teknolojiye nasıl faydalanılacağı ile ilgili farkındalık oluşturulur.

- 6. Sosyal Duyarlılık ve Sosyal Hizmetler:** Öğrencilerin çevrelerinde meydana gelen sosyal, ekonomik, kültürel ve politik olaylara karşı farkındalık geliştirmeleri ve bu konulara duyarlı bir şekilde yaklaşımları amaçlanmaktadır. Bu alanda yapılan etkinlikler ile öğrencilerin; toplumdaki eşitsizlikler, dezavantajlı grupların sorunları, insan hakları ihlalleri gibi sosyal meselelere empatiyle ve çözüm odaklı bir perspektifle yaklaşımları sağlanır. Sosyal adaletin sağlanması, dezavantajlı bireylerin toplumda hak ettikleri yeri alması ve toplumsal refahın artırılması için çözüm önerileri geliştirir.

10. Sınıf Eylem Planı Alanları



- 1. Kültür, Sanat ve Medeniyet:** Öğrencilerin kültür, sanat ve medeniyet aracılığıyla toplumun tarihsel, sosyal ve estetik gelişimini anlaması amaçlanmaktadır. Yapılan etkinlikler ile öğrencilerin; bir toplumun medeniyetinin kültürel miras, bilimsel başarılar, sanatsal gelişim ve sosyal yapıları ile şekillendiğini fark etmeleri sağlanır.
- 2. Hukuk:** Öğrencilerin toplumu düzenleyen kurallar bütünü, bu kuralların uygulanması ve toplumsal düzenin sağlanması için oluşturulan hukuki yapıları tanıması amaçlanmaktadır. Öğrencilerin, bireyler arasındaki anlaşmazlıkları çözerek toplumsal barışı korumayı amaçlayan hukukun başlıca dalları ile ilgili bilgi sahibi olması sağlanır (Anayasa, ceza, medeni hukuk vb.). Özellikle bu alanda kariyer yapmak isteyenler için çıkılması gereken basamaklar ve elde edilebilecek meslekler ile ilgili farkındalık oluşturulması sağlanır.
- 3. Mühendislik:** Bu alanın doğadaki kaynakları, malzemeleri ve bilgileri kullanarak toplumun teknik ve pratik sorunlarına nasıl yanıt verdiği üzerinde durulur. Yapılan etkinlikler ile mühendislik alanları ve bu alanların topluma katkıları üzerinde durulur. Özellikle bu alanda kariyer yapmak isteyenler için çıkılması gereken basamaklar ve elde edilebilecek meslekler ile ilgili farkındalık oluşturulması sağlanır. Bilimsel ve matematiksel prensipleri kullanarak insanların ihtiyaçlarına yönelik çözümler geliştiren, sorunları çözen ve yenilikçi ürünler tasarlayan bir disiplin olan bu alanda meslek sahibi olmanın teorik bilgiyi uygulamaya dökme ve teknoloji, altyapı, enerji, sağlık, ulaşım gibi alanlarda yenilikler yapma noktasında katkı sunabileceği bilgileri sunulur.
- 4. Tıp:** İnsan sağlığını korumak, hastalıkları önlemek, teşhis etmek ve tedavi etmek amacıyla bilimsel bilgi-



lere dayanarak geliştirilen bu alanın toplumsal ve bireysel katkıları üzerinde durulur. Yapılan etkinlikler ile insan vücudunun anatomisi, fizyolojisi ve hastalık süreçlerini anlayarak bireylerin fiziksel ve zihinsel sağlığını iyileştirmeyi amaçlayan bu alanda yapılacak çalışmalar ile toplumsal refaha nasıl katkı sunulabileceği açıklanır. Özellikle bu alanda kariyer yapmak isteyenler için çıkılması gereken basamaklar ve elde edilebilecek meslekler ile ilgili farkındalık oluşturulması sağlanır.

- 5. Uzay ve Havacılık:** Atmosferin içinde ve dışında hareket eden araçların tasarımı, geliştirilmesi, üretimi ve işletilmesiyle ilgilenen mühendislik, bilim ve teknoloji alanlarını kapsayan bu alanın temel bölümleri üzerinde durulur (Havacılığın temel alanları: uçak tasarımı ve geliştirilmesi, uçuş kontrol sistemleri, havacılık güvenliği, hava taşımacılığı. Uzay mühendisliğinin temel alanları: Uzay araçları ve roket tasarımı, uydu teknolojisi, uzay keşfi, uzay istasyonları, derin uzay araştırmaları). Özellikle bu alanda kariyer yapmak isteyenler için çıkılması gereken basamaklar ve elde edilebilecek meslekler ile ilgili farkındalık oluşturulması sağlanır. Bu alanda yapılabilecek çalışmalar ile topluma sunulacak katkıların fark ettirilmesi sağlanır.

11. Sınıf Eylem Planı Alanları



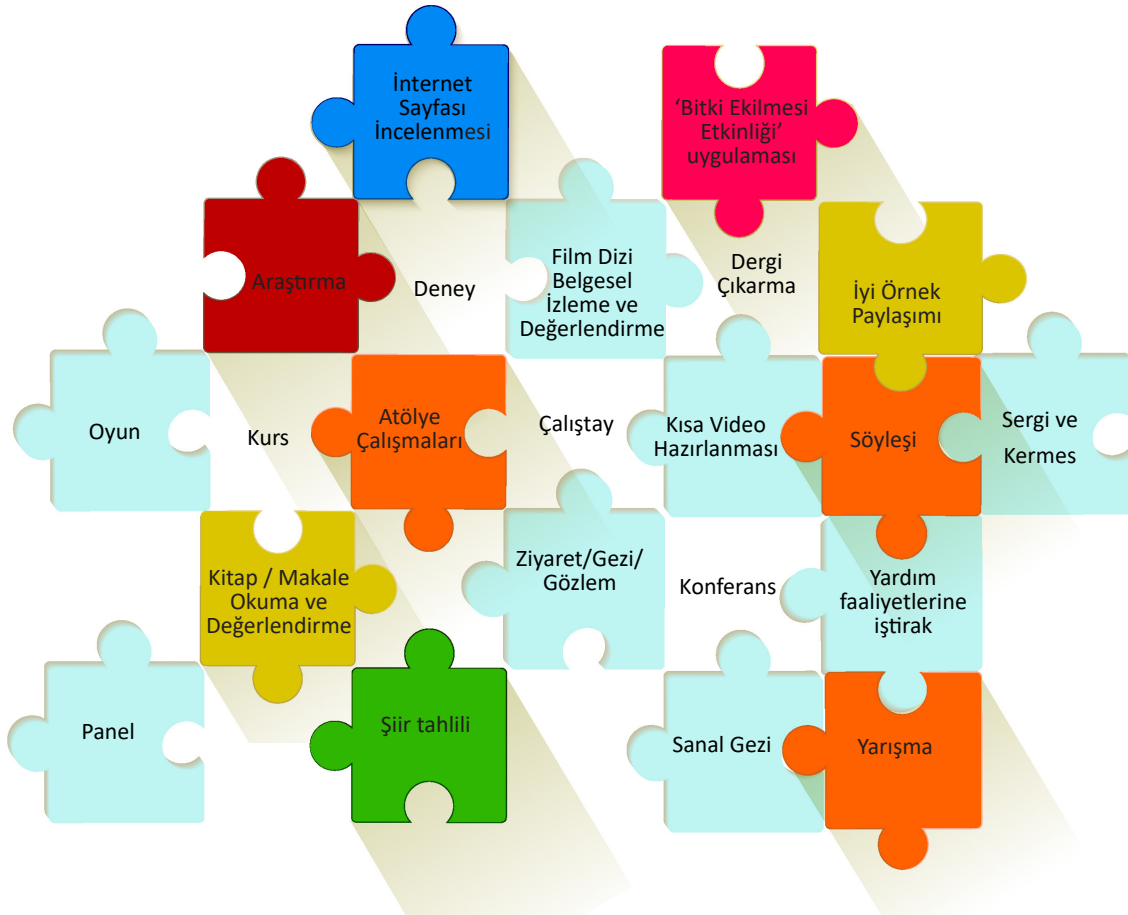
- 1. Uluslararası İlişkiler:** Uluslararası örgütler, çok uluslu şirketler, sivil toplum kuruluşları ve diğer küresel aktörler arasındaki siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel ilişkilerin farkında olmanın vatandaşlık görevi olduğu bilincinin verilmesi amaçlanmaktadır. Yapılan etkinlikler ile öğrencilerin uluslararası ilişkilerin temel konuları ve aktörleri ile ilgili bilgi sahibi olması sağlanır. Bu alanın dünyanın nasıl yönetildiğini, devletlerarası çatışmaların ve işbirliklerinin nasıl şekillendiğini, küresel sorunların nasıl çözüldüğünü anlamak için ne kadar önemli olduğu üzerinde durulur.
- 2. İşletme ve Yönetim Bilimleri:** Hem özel sektör hem de kamu sektöründe faaliyet gösteren organizasyonların verimli ve etkili bir şekilde yönetilmesi ile ilgili teorik ve pratik bilgi sağlayan disiplinler arası bir alandır. Öğrencilere işletmelerin faaliyetlerini optimize etmek, insan kaynakları yönetimi, pazarlama, finans, üretim ve stratejik yönetim gibi alt dallarına yönelik bilgiler sunulur. Özellikle bu alanda girişimcilik becerisinin önemi vurgulanır ve bu alanda kariyer yapmak isteyenlerin sahip olması gereken beceriler, çıkılması gereken basamaklar ve elde edilebilecek meslekler ile ilgili farkındalık oluşturulması sağlanır. Bu alanda yapılabilecek çalışmalar ile topluma sunulacak katkıların fark ettirilmesi sağlanır.



- 3. Ziraat ve Üretim:** Öğrencilere, tarım bilimlerinin teorik ve pratik yönlerini kapsayarak, bitki yetiştirme, hayvan yetiştiriciliği, doğal kaynakların yönetimi, tarımsal teknolojilerin geliştirilmesi ve verimliliğin artırılması gibi konulara yönelik farkındalık kazandırılır. Öğrencilere bu alanın insanların temel ihtiyaçlarını karşılamada ve küresel ekonomilere katkı sağlamada oynadığı rol üzerinde durulur. Yapılan etkinlikler ile gıda güvenliğinden çevresel sürdürülebilirliğe kadar geniş bir etki alanına sahip olan bu alanın tarım teknolojilerinin gelişmesi ve sürdürülebilir tarım uygulamalarına hizmet etmesi açısından önemi üzerinde durulur. Özellikle bu alanda kariyer yapmak isteyenlerin sahip olması gereken beceriler, çıkılması gereken basamaklar ve elde edilebilecek meslekler ile ilgili farkındalık oluşturulması sağlanır. Bu alanda yapılabilecek çalışmalar ile topluma sunulacak katkıların fark ettirilmesi sağlanır.
- 4. Ekonomi ve Finans:** Bireylerden hükümetlere kadar geniş bir yelpazede karar alma süreçlerini etkileyen ve kaynakların verimli kullanımını sağlayan önemli alanlardan biri olduğu üzerinde durulur. Bu alanlar ile ilgili yapılan çalışmaların hem bireysel hem de toplumsal refahın artmasına katkı sağladığı ve ekonomik istikrar için kritik bir rol oynadığı belirtilir. Piyasaların nasıl işlediğini ve bu süreçlerin toplum üzerindeki etkileri değerlendirilir. Bu alanda alınan eğitimler sayesinde bireyler, işletmeler ve devletler için etkili kararlar almaya yönelik temel bir anlayış oluşturulmasına örnekler verilir. Özellikle bu alanda kariyer yapmak isteyenlerin sahip olması gereken beceriler, çıkılması gereken basamaklar ve elde edilebilecek meslekler ile ilgili farkındalık oluşturulması sağlanır.
- 5. Gazetecilik, İletişim ve Enformasyon:** Haberleşme ve medya süreçlerinin yönetilmesi açısından kritik önem taşıyan bir alan olduğu üzerinde durulur. Bilginin doğru, güvenilir ve etkili bir şekilde yayılması ve toplumun gelişmesine katkı sağlaması amacıyla gazetecilik, iletişim ve enformasyonun bir biriyle ilişkisine yönelik örnekler sunulur. Bu üç disiplinin etkili ve doğru kullanımı, toplumların daha sağlıklı, bilinçli ve adil bir şekilde gelişimine etkisi üzerinde durulur. Özellikle bu alanda kariyer yapmak isteyenlerin sahip olması gereken beceriler, çıkılması gereken basamaklar ve elde edilebilecek meslekler ile ilgili farkındalık oluşturulması sağlanır.

Bütün Sınıf Düzeyleri İçin Seçilebilecek Eylem Türleri

Konferans, Panel, Söyleşi, Seminer, Gezi, Gözlem, Atölye, Kitap/Makale Okumaları, Film İzleme ve Değerlendirme





Eylem Planı Hazırlama Kuralları

1. Eylem alanları 9. sınıfta 6, diğer sınıf seviyelerinde yapılan ulusal sınav göz önünde bulundurularak 5 olarak belirlenmiştir.
2. Eylem planında her ay için bir alandan birer eylem yer alır. 9. sınıf eğitim öğretim yılı içerisinde proje kapsamında asgari 6, diğer sınıflarda ise asgari 5 eylem gerçekleştirilir. Okullar, komisyon kararıyla eylem sayısını arttırabilir.
3. Eylem planı yalnızca 9, 10 ve 11. sınıflara uygulanacak şekilde ayrı ayrı hazırlanır.
4. Eylem planında, “Eylem Alanı”, “Eylem Türü” ve “kazanım ve açıklamalar” bölümü yer alır.
5. Öğrencilerin ilgi ve yetenekleri ile programın hedefleri göz önünde bulundurularak eylem türlerinin farklı ve çeşitli olmasına özen gösterilir.
6. Eylemler, öğrencilerin alanı tanıma, analitik düşünme becerisi geliştirmeyi önceleyecek bir perspektifle ele alınır ve sadece akademik bilgi aktarımı amaçlanmaz.
7. Alanlarda yapılabilecek çalışmaların bireysel ve toplumsal katkıları hikmet boyutu ile değerlendirilerek ön plana çıkarılır.
8. Eylemlerde öğrencilerin kariyer planlamalarına rehberlik edecek çalışmalara da yer verilir.
9. Eylemlerde bütün alanlara yönelik İslam bilim, kültür ve medeniyetine ait örnek ve uygulamaların seçilmesine özen gösterilir. Bu bağlamda Prof. Dr. Fuat Sezgin’in çalışmalarından yararlanılabilir.

İşbirliği Yapılabilecek Kurum ve Kuruluşlar

- Üniversiteler
- Uygulama ve araştırma merkezleri
- Ar-ge merkezleri
- Uzaktan eğitim merkezleri
- Diyanet akademisi/ihtisas merkezleri v.b



Ek-1 Eylem Türlerine Örnekler

Sınıf ve Alan Bilgisi: 9. Sınıf-Sosyal Bilimlere Giriş

- Etkinlik koordinatörü/uygulayıcı uygulama geçmeden önce filmi izler, film hakkında yapılan yorumları, filmin konu ettiği dönemi, kişileri, olayları ve benzeri detayları araştırır ve gerekli notlarını alır. Notlarını filmin hangi aşamasında, hangi sahnesinde nasıl kullanacağını planlar. Filmin 20- 30 dakikalık özet hâli seçilir. Program başlangıcında film öğrencilere izletilir. İkinci aşamada filmin ele aldığı döneme ilişkin siyasi, toplumsal, ekonomik, sosyal-kültürel, idari gibi hususlar dikkat çekici veriler, haberler eşliğinde öğrenciye aktarılır. Üçüncü aşamada film tekrar izlenmeye başlanır. Anlatıcı uygun yerlerde filmi durdurur, filmin ilgili sahnesinin neyi anlatmak istediği, nelere işaret ettiği, ne anlamak gerektiği gibi hususlara vurgu yapar, sorulu- cevaplı olarak ilerler. Burada filmin vermek istediği mesajlardaki başarısı, başarısızlığı, aktörlerin durumu, filmin neler çağrıştırdığı gibi hususlar birlikte keşfedilir.

Sınıf ve Alan Bilgisi: 9. Sınıf-Fen Bilimlere Giriş

- Etkinlik koordinatörü/uygulayıcı uygulama geçmeden önce filmi izler, film hakkında yapılan yorumları, filmin konu ettiği dönemi, kişileri, olayları ve benzeri detayları araştırır ve gerekli notlarını alır. Notlarını filmin hangi aşamasında, hangi sahnesinde nasıl kullanacağını planlar. Filmin 20-30 dakikalık özet hâli seçilir. Program başlangıcında film öğrencilere izletilir. İkinci aşamada filmin ele aldığı olaya/duruma ilişkin hususlar bilimsel yaklaşımlar, analizler, dikkat çekici veriler ve haberler eşliğinde öğrenciye aktarılır. Üçüncü aşamada film tekrar izlenmeye başlanır. Anlatıcı uygun yerlerde filmi durdurur, filmin ilgili sahnesinin neyi anlatmak istediği, nelere işaret ettiği, ne anlamak gerektiği gibi hususlara vurgu yapar, sorulu-cevaplı olarak ilerler. En nihayetinde filmin anlatmak istediği hususlardaki başarısı, başarısızlığı, aktörlerin durumu, filmin neler çağrıştırdığı gibi hususlar birlikte keşfedilir. Örneğin; Sonsuzluk Teorisi, Üç Ahmak, Ölü Ozanlar Derneği, Can Dostum gibi filimler aracılığıyla olay/ durum tahlilleri yapılır; düşünen, araştıran, geliştiren kişilikleri analiz eder. Örneğin; Sonsuzluk Teorisi, Üç Ahmak, Ölü Ozanlar Derneği, Can Dostum gibi filimler aracılığıyla olay/ durum tahlilleri yapılır; düşünen, araştıran, geliştiren kişilikleri analiz edilir. Sonsuzluk Teorisi filminin kahramanı S. Ramanujan'ın matematik serüveni üzerinden matematik alanıyla ilgili gündem oluşturulabilir. Ramanujan, Hindistan'da alt sınıf olarak ifade edilen bir ailenin çocuğudur. Matematik eğitimi almamış fakat matematiğe inanılmaz bir ilgi ve yeteneği olan bir kişidir. Çalışmaları İngiltere'de Cambridge Üniversitesi öğretim üyelerinden G.H. Hardy'nin ilgisini çeker ve bu çalışmalardan çok etkilenir. Kendisini ülkesine davet ederek çalışmaları beraber yürütürler. Film 1. Dünya savaşı döneminde geçer ve bu dönemin zorlukları arasında yürütülen matematik çalışmalarını konu edinir.
- Akıl Oyunları filminin kahramanı John Nash Nobel ekonomi ödülü sahibi Amerikalı matematikçi üzerinden matematik alanıyla ilgili gündem oluşturulabilir. John Nash'in hayatına dayanan film 2001 yapımı bir Amerikan biyografik drama filmidir Gerçek bir hikâyeden uyarlanmış ilham verici bir filmidir.
- Bunların yanı sıra sonsuzluk teorisi, Küp, Pi, gibi matematikle ilgili filmler izlenebilir
- Bir Matematikçinin Savunması (G. H. Hardy), Öklid'in Elemanları (Ali Sinan Sertöz) kitapları tahlil edilebilir.

Sınıf ve Alan Bilgisi: 9. Sınıf-Inovasyon ve Teknoloji

- Telefon, mikroskop, dürbün, büyüteç, tekerlek, pusula, hesap makinesi, cep telefonu, bilgisayar, internet vb. farklı keşifler hakkında keşfeden kişi, keşfin şartları ve temelleri, amaçları, değişimi, dönüşümü ve gelişimi, sonuçları, bu icatların yeniden yapılmasına ve geliştirilmesine yönelik uygulamalı atölye çalışmaları yapılabilir.
- Keşif ve icatlar, teknolojik gelişmeler ile savaşların, politikanın, stratejik üstünlük yarışının bilim ve teknolojinin gelişimi etkileri gündem yapılabilir.
- Devletlerin enerji ve teknoloji ihtiyaçlarını karşılamak için başvurdukları yol ve yöntemler üzerine savaşları konu edinen bir kısa film/video üzerinden ya da dergi/gazete/TV haberleri üzerinden okumalar yapılabilir. Enerji ve teknolojide bağımsızlığın ülkemize yaptığı/yapacağı katkılar İHA/ SİHA gibi somut gelişmelerle örneklendirilerek ele alınabilir.



Sınıf ve Alan Bilgisi: 10. Sınıf-Kültür, Sanat ve Medeniyet

- Sosyal olayların, fikirlerin, icat ve keşiflerin, öncü ve önder şahısların kültür ve medeniyetimize, düşünceye, sosyal hayata, şehre, sanata, mimariye, birey ve topluma, dil ve edebiyata etkilerini anlatan konferans, panel ve söyleşi yapılabilir.
- Belirli bir tarihi döneme (Örneğin; Çanakkale savaşının yaşandığı dönem gibi) veya temaya uygun gazete/dergi/web sitesi hazırlama çalışması yapılabilir. Öğretmen/uzman tarafından uygulama basamakları ve kriterleri içeren ayrıntılı bir plan geliştirilir ve bu plan öğrencilere anlatılır. Editör yazısı, uluslararası haberler, ilanlar, eğlence sayfası, karikatür gibi bir gazete veya dergide olması gereken tüm bölümler bu çalışmada olur.
- Öğrenciler gruplara ayrılarak, şehrin tarihi, fiziki, coğrafi yapısı, haritaları, ekonomisi, okulları ve diğer resmi binaları konusunda bilgi veren ve ilgili materyallerin yer aldığı kendi şehirlerini planlarlar. Sonrasında oluşturulan şehri tanıtan 5-10 dakikalık bir video ve sunum hazırlanır. Alan uzmanı kişilere ve öğrencilere sunumu yapılır.
- Öğrencilerden, gruplar halinde yaşadıkları şehri her sene farklı bir özelliği ile (şehrin kültürü, tarihi, medeniyeti vs.) tanıtan tematik bir kitap veya dergi hazırlamaları istenebilir. Bu çalışmanın konusu herhangi bir meslek, ilmi disiplin, sosyal veya tarihi bir olay olabilir. Gruptaki öğrencilerin her birinin görevi kendi istek ve yetenekleri dikkate alınarak belirlenir. (Yönetici, yazar, teknoloji koordinatörü, görselci, araştırmacı vs.)
- Herhangi bir öncü kişi, fikir, keşif, icat, ideoloji, meslek, bilim dalı vb. temalar etrafında bunların doğuşu, gelişimi, dönüşümü, özellikleri, temelleri, birey ve toplum üzerindeki olumlu ve olumsuz etkileri ve sonuçları üzerine çalışmalar yapılabilir. Örneğin bu kapsamda sevgili peygamberimizin yakın akrabaları ve arkadaşları vesilesiyle bir bulunduğu toplumu ve dünyayı şekillendirmesi ve İslam medeniyetinin inşası üzerine çalışmalar yapılabilir. Mahmud Celaledin ÖKTEN hocanın imam hatip okullarının tekrar açılması ve sürdürülebilmesi için yaptığı çalışmalar müzakere edilebilir. Öğrencilerden kendi seçecekleri bir temanın, sosyal veya tarihi bir olayın içeriğini yansıtan kısa bir tiyatro metni yazmaları ve canlandırmaları istenebilir.
- Müzeler, tarihi, politik ve coğrafi önemi olan mekânlar, tarihi sokaklar, caddeler, antik kalıntılar, anıtlar, kaleler, mezarlar, türbeler, şehitlikler, medreseler, savaş alanları, laboratuvarlar, doğal parklar, hayvanat bahçeleri, ormanlar, bilim merkezleri, sergiler, dernek oda ve diğer STK'lar, tarım alanları, çiftlikler, madenler, sanayi ve ticaret alanları, fabrikalar, devlet kurumları, yerel ve ulusal gazete ve dergiler, kitap evleri vb. mekânlar ziyaret edilir.
- Toplumsal olayların sanata (sinema, tiyatro, müzik, resim, fotoğrafçılık, karikatür vb.) yansımalarını anlamaya yönelik metin okuma, film ve tiyatro seyretme, resim, fotoğraf ve karikatür yorumlama, karikatür çizme, resim yapma, fotoğraf çekme gibi etkinlik ve yarışmalar gerçekleştirilebilir.

Sınıf ve Alan Bilgisi: 11. Sınıf-Uluslararası İlişkiler

- Uluslararası Kurumlar (BM, İslam Ülkeleri Teşkilatı, AB, NATO, ele alınabilir. Aile, şirket, devlet, parti, spor takımı, gazete, televizyon, mahalle, şehir, BM, AB gibi başlıklar ile sosyal yapının ürettiği veya sosyal yapıyı üreten/ oluşturan unsurlar bütünü bir parçası olarak ayrı ayrı tanımlanır, fonksiyonları örnek olaylar üzerinden anlatılır.
- Suriye konusunun siyasi, ekonomik, sosyal, hukuki yönleri açıklanır, ilgili kişi ve kurumların üstlendikleri rollere değinilir. Benzer şekilde AB ekonomisinin üretimi, paylaşımı, tüketimi ülkeler çerçevesinde detaylandırılır. Konunun içerisine öğrencinin aktif olarak girmesi sağlanır. Program sonunda öğrencinin sosyal alanı, orada yer alan kişi, kurum ve uygulanan politikalar üzerinden ilmi disiplinler ayırımında tanınması sağlanmış olur.
- Çeşitli ülkelerin tarihi, siyasi, ekonomik sistemleri, tüm dünyaya etki etmiş toplumsal olayları vs. hakkında bilgi kazanmak amacıyla konferans ve paneller düzenlenebilir. Bu kapsamda ülke ile ilgili tarihçe, kültür, öne çıkan yönleri, sembolleri, önemli şahsiyetleri vb. ile ilgili pano, afiş, broşür, kartpostal, poster, fotoğraf, resim, karakalem, karikatür, minyatür, maket, harita, dergi, bülten gibi çalışmalar yapılabilir.



- Öğrencilerden haftalık olarak, Türkiye ve Dünya gündemiyle ilgili ekonomi, eğitim, siyaset, spor, kültür ve sanat, sosyal olaylar, göç, savaş, uyuşturucu, soykırım, ırkçılık, emperyalizm, din, ideoloji, uluslararası kurumlar vb. alanlarda haber toplamaları ve bir toplantıda paylaşımları, yorumlamaları ve karşılıklı müzakere etmeleri istenebilir.

Sınıf ve Alan Bilgisi: 11. Sınıf-Ziraat ve Üretim

- Dünya ölçeğindeki veriler kullanılarak fakirliğin durum tespiti yapılır. Fakirliğin sebeplerinin yanı sıra, bu konu ile ilgili kurumlar ve kurum politikaları ele alınır. Benzer şekilde örneğin; bir portakalın üretimden tüketime kadarki serüveni, günümüzün ve geleceğin gündemi olan su kaynaklarının verimli kullanılması, ülkemizde ve dünyada aile tipleri, öne çıkan lider ve önemli şahsiyetlerin gündelik yaşayışları içinde bulundukları sosyal ortam ile anlatılır.

Sınıf ve Alan Bilgisi: 11. Sınıf-Gazetecilik, İletişim ve Enformasyon

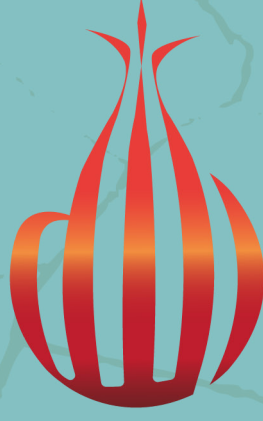
- Bir tarih aralığı, tarihi bir olay, kişi, meslek, sosyal bir alan veya herhangi bir konu etrafında yazılı, görsel ve sosyal medya tarama ve araştırma çalışması yapılabilir. Bu kapsamda öğrencilerden TV ve gazete haberlerini araştırmaları, haberlerin benzer ve farklı yönlerini keşfetmeleri, yorumlamaları, raporlamaları, pano oluşturmaları ve sunmaları istenebilir. Örnek: Alkol nedeniyle gerçekleşmiş trafik kazalarıyla ilgili medya haberleri derlenebilir. Gazete kupürlerindeki ortak haber konusu, kazaların ortak sebebi, kazanın gerçekleşmesinde alkolün etkisi, gerçekleşen kazadan kimlerin ne şekilde etkilendiği, kazanın mağdurlarından birinin öğrencilerden olması halinde kazaya sebep olan sürücüye karşı neler hissedileceği ve benzer kazaların bir daha gerçekleşmemesi için kimlere ne gibi görevler düşeceği gibi konularda sorular oluşturulur ve cevapları üzerine müzakereler yapılır.



Ek-2 Eylem Planı Formu

SINIF SEVİYESİ	EYLEM ALANI	EYLEM TÜRÜ	KAZANIM VE AÇIKLAMA
9.SINIFLAR	İnovasyon ve teknoloji	İşbirliği ve ağ oluşturma	Yenilikçi düşünme becerisi geliştirir. Teknolojiyi etkin kullanır. Araştırma ve proje geliştirme becerisi kazanır. Sürdürülebilirlik bilinci edinir.
10.SINIFLAR	Kültür Sanat ve Medeniyet	Panel	Kültürel mirası tanır ve sahiplenir. Sanatsal duyarlılık kazanır Milli ve manevi değerlere saygı duyar. Medeniyet- bilim ve sanat ilişkisini farkederek.
11.SINIFLAR	Ziraat Ve Üretim	Gezi - Gözlem	Doğayı ve tarımsal üretim süreçlerini tanır. Tarımsal üretimde temel yöntemleri öğrenir. Gıda güvenliği ve sürdürülebilir üretim bilinci kazanır. Dayanışma ve işbirliği becerisi geliştirir.

Form içerisinde yer alan bilgiler tamamen örnek olması açısından doldurulmuştur. Her okul ilgili formu bu kılavuzda yer alan “Eylem Planı Hazırlama Kuralları”nı göz önünde bulundurarak 9, 10 ve 11. sınıf seviyesinde kendisi hazırlayacaktır. Kazanım sayısı sınırlı tutularak amaca ulaşabilmek için spesifik eylemlerin yapılması, nicelikten ziyade niteliğe önem verilmesi beklenmektedir.



ANADOLU İMAM HATİP LİSELERİ

HİKMET PROJESİ

HAYAT
İLİM
KÜLTÜR
MEDENİYET
EĞİTİM
TEKNOLOJİ



<http://dogm.meb.gov.tr>
<http://dogmprojeler.meb.gov.tr>



@meb_dinogretimi



meb_dinogretimi



0312 413 25 89
0312 413 55 87
0312 413 55 90



Emniyet Mah. Gazeteci Yazar Muammer
Yaşar Cad. MEB Beşevler Kampüsü F Blok
06560 Yenimahalle/Ankara